

OMAVALVONTAOHJELMA 2025–2027

Aberia Oy

Lastensuojelun sijaishuollon laitospalvelut ja perhehoidon tukipalvelut

Laadittu: 6.8.2025

Laatija: Tarmo Pekola

1. JOHDANTO

Tällä omavalvontaohjelmalla Aberia Oy varmistaa, että sekä toimeksiantosuhteisen perhehoidon tukipalvelut että lastensuojelun sijaishuollon laitospalvelut tuotetaan laadukkaasti, turvallisesti ja lainsäädännön velvoitteiden mukaisesti. Omavalvonta on olennainen osa yrityksen sisäistä johtamis- ja laatujärjestelmää, ja sitä toteutetaan systemaattisesti, suunnitelmallisesti ja dokumentoidusti.

Aberia Oy toimii valtakunnallisesti lastensuojelun sijaishuollon ja perhehoidon kentällä. Yhtiö tarjoaa palveluita eri puolilla Suomea useiden hyvinvointialueiden kumppanina. Palvelujen asiakaskuntaan kuuluvat huostaan otetut tai sijoitetut lapset ja nuoret sekä heidän perheensä. Omavalvonta on keskeinen työkalu palveluiden vaikuttavuuden, turvallisuuden ja asiakaslähtöisyyden varmistamisessa.

Omavalvonnalla tarkoitetaan toiminnan jatkuvaa arviointia, kehittämistä ja riskien ennakointia asiakkaan näkökulmasta. Se sisältää sisäisiä käytäntöjä ja rakenteita, joiden avulla varmistetaan, että palvelut täyttävät niille asetetut laatu-, turvallisuus- ja vaikuttavuusvaatimukset. Omavalvonta ei korvaa viranomaisvalvontaa, mutta toimii ensisijaisena ja jatkuvana laadun ja lainmukaisuuden varmistajana.

Ohjelma perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakiin (612/2021), valvontalakiin (741/2023), lakiin yksityisestä sosiaalipalvelusta (922/2011), perhehoitolakiin (263/2015), lastensuojelulakiin (417/2007) sekä asiakas- ja potilaslainsäädäntöön (esim. 1301/2014 ja GDPR).

2. LAINSÄÄDÄNNÖN MUKAISUUS JA OHJAUSRAKENTEET

Toimintaa ohjaavat valtakunnallinen lainsäädäntö, viranomaisohjeet ja hyvinvointialueiden asettamat kriteerit. Aberia Oy:n sisäisessä ohjeistuksessa keskeisiä asiakirjoja ovat strategia, toimintasuunnitelma, yksikkökohtaiset omavalvonta- ja lääkehoitosuunnitelmat, valmius- ja riskienhallintasuunnitelmat sekä sisäinen auditointisuunnitelma.

Aberia Oy
Linnoitustie 6 D,
02600 Espoo

Organisaation sisällä omavalvonnasta vastaa liiketoimintajohtaja yhdessä laatutiimin ja yksikköjen esihenkilöiden kanssa. Omavalvonta on integroitu osaksi johtamisjärjestelmää, ja sen toteutumista seurataan osana kuukausittaista toiminnan seurantaa ja vuosittaista

laatukatselmusta. Jokaisella työntekijällä on velvollisuus noudattaa omavalvontasuunnitelmia ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista tai riskeistä.

Ohjausrakenteet tukevat selkeää vastuunjakoja: yksikkökohtaiset omavalvontasuunnitelmat tarkentavat tätä ohjelmaa ja mahdollistavat yksikkötason laadunvalvonnan ja kehittämisen. Omavalvonnan rakenteet on dokumentoitu siten, että ne ovat tilaajien, viranomaisten ja asiakkaiden saavutettavissa pyynnöstä tai sovitussa tiedonjakotilanteissa.

Toimintaa ohjaavat valtakunnallinen lainsäädäntö, viranomaisohjeet ja hyvinvointialueiden asettamat kriteerit. Aberia Oy:n sisäisessä ohjeistuksessa keskeisiä asiakirjoja ovat strategia, vuosittain laadittava toimintasuunnitelma, yksikkökohtaiset omavalvonta- ja lääkehoitosuunnitelmat, valmius- ja riskienhallintasuunnitelmat sekä sisäinen auditointisuunnitelma.

3. PALVELUIDEN SAATAVUUS, JATKUVUUS, TURVALLISUUS, LAATU JA YHDENVERTAISUUS

Palveluiden laatua, turvallisuutta ja saavutettavuutta seurataan useilla toisiaan tukevilla menetelmillä. Käytössä ovat säännölliset asiakas- ja henkilöstökyselyt, palvelutarpeen arvioiden yhteenvetoanalyysit, kapasiteetti- ja resurssiseuranta sekä yksikkökohtaiset auditoinnit. Näiden avulla varmistetaan, että palvelut ovat yhdenvertaisesti saatavilla eri alueilla ja että ne vastaavat asiakkaiden yksilöllisiä tarpeita. Seurantatietoa hyödynnetään kehitystoiminnassa ja se raportoidaan säännöllisesti sekä johdolle että yhteistyökumppaneille. Palveluiden vaikuttavuutta arvioidaan myös lapsen sijoitusprosessin etenemisen ja tavoitteiden toteutumisen näkökulmasta.

3.1 Saatavuus

Palvelujen saatavuus varmistetaan yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa. Perhehoidon tukipalveluissa huolehditaan siitä, että sopivia ja osaavia perhehoitajia on riittävästi. Laitospalveluissa varmistetaan paikkamäärän, henkilöstöresurssien ja asiakasprofiilien yhteensopivuus. Saavutettavuuden varmistamiseksi palveluihin laaditaan vuosittain kapasiteettisuunnitelmat, ja palveluiden kysyntää seurataan jatkuvasti.

3.2 Jatkuvuus

Sijoitusten jatkuvuus turvataan suunnitelmallisella hoito- ja kasvatusprosessilla. Perhehoidossa ja laitoksissa laaditaan yksilöllinen hoito- ja kasvatussuunnitelma sekä osallisuuden varmistava työskentelymalli. Jatkuvuutta tukee henkilöstön pysyvyys, vakituinen ohjaus ja systemaattinen perehdytysprosessi, johon kuuluu kolmen kuukauden arviointijakso.

Turvallisuus tarkoittaa fyysistä, psyykkistä ja emotionaalista turvallisuutta. Laitoksissa turvallisuus varmistetaan ohjaukikäytännöillä, rakenteilla ja tilaratkaisuilla. Perhehoidossa

turvallisuus syntyy vuorovaikutussuhteessa ja pysyvässä arjessa. Laadun arviointia tehdään säännöllisillä sisäisillä auditoinneilla, asiakaspalautekyselyillä, dokumenttien pistokokeilla ja säännöllisillä laatukselmuksilla, joissa analysoidaan muun muassa suunnitelmien toteumaa, turvallisuuspoikkeamia ja rekrytointien onnistumista.

3.4 Yhdenvertaisuus

Toimintaa ohjaa tasa-arvolaki ja yhdenvertaisuuslaki. Jokaisen lapsen yksilölliset tarpeet ja oikeudet huomioidaan riippumatta iästä, taustasta, sukupuolesta tai kulttuurista. Henkilöstö koulutetaan tunnistamaan syrjiviä rakenteita ja edistämään yhdenvertaista kohtelua käytännön tilanteissa.

4. SOPIMUSTEN NOUDATTAMINEN JA VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Kaikki sopimukset laaditaan yhteistyössä tilaajan kanssa ja niiden toteutumista seurataan. Tilaajien ohjeistuksia, valvontakäyntejä ja auditointeja hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Korjaavat toimet toteutetaan viivytyksettä. Omavalvontaan liittyvät dokumentit ja seurantatiedot ovat tilaajien saatavilla pyydettyä.

5. PUUTTEIDEN KORJAAMINEN

Kaikki epäkohdat, vaaratilanteet ja palautteet kirjataan, analysoidaan ja niihin reagoidaan. Vaaratilanteiden jälkipurku ja oppiminen ovat keskeinen osa laatutyötä. Laitospalveluissa hyödynnetään valvontalain mukaista poikkeamien käsittelymallia. Epäkohtien korjausprosessiin kuuluu:

- 1) ilmoituksen vastaanotto (esimerkiksi sähköisen lomakkeen tai suoran yhteydenoton kautta)
- 2) vastuuhenkilön nimeäminen
- 3) selvityksen laatiminen viivytyksettä
- 4) toimenpiteiden suunnittelu yhdessä työntekijöiden ja esihenkilöiden kanssa, sekä;
- 5) arviointi korjaavien toimenpiteiden vaikuttavuudesta.

Kaikki prosessit dokumentoidaan, ja ne käsitellään yksikkökohtaisissa tiimikokouksissa, joissa varmistetaan oppiminen ja seuranta.

6. RISKIENHALLINTA JA VALMIUS

Riskienhallinta on järjestelmällistä, ja siihen kuuluvat vuosittaiset riskiarviot, turvallisuuskävelyt, henkilöstön ilmoituskanavat sekä jatkuvuudenhallinta. Valmiussuunnitelmat kattavat sähkökatkot, henkilöstövajaukset ja muut poikkeustilanteet. Riskien arviointia tehdään myös tilanteisiin liittyen: esimerkiksi uuden asiakasprofiilin tai toimintaympäristön muuttuessa tehdään ylimääräinen riskianalyysi.

7. HENKILÖSTÖ JA OSAAMINEN

Henkilöstömitoitus, osaaminen ja jaksaminen ovat omavalvonnan keskeisiä mittareita. Henkilöstölle tarjotaan jatkuvaa koulutusta, työnohjausta ja psykososiaalista tukea. Jokaisella työntekijällä on selkeä rooli ja vastuut, jotka määritellään tehtäväkuvauksissa ja perehdytyksessä.

Rekrytointikäytännöt perustuvat ennalta määriteltyihin kompetenssiprofiileihin, joissa huomioidaan sekä ammatillinen osaaminen että kyky toimia vaativassa vuorovaikutustyössä lasten ja perheiden kanssa. Uudet työntekijät perehdytetään kirjallisen ohjelman mukaisesti, joka sisältää koulutusta muun muassa omavalvonnasta, tietosuojasta, kriisitilanteiden hallinnasta sekä organisaation arvoista ja palvelukokonaisuudesta.

Osaamisen arviointi tapahtuu vähintään kaksi kertaa vuodessa kehityskeskustelujen ja yksikkökohtaisten osaamiskartoitusten avulla. Lisäksi hyödynnetään itsearviointeja ja kollegiaalista palautetta. Henkilöstön osaamisen kehittymisestä pidetään kirjaa osaamisrekisterissä. Esihenkilöt vastaavat koulutustarpeiden kartoittamisesta ja koulutussuunnitelmien laatimisesta.

Työssäjaksamista tuetaan säännöllisillä työnohjauksilla, mahdollisuudella osallistua ryhmämuotoiseen reflektioon sekä matalan kynnyksen keskustelutuella. Tarvittaessa hyödynnetään työterveyshuollon työkykyä tukevia palveluita. Organisaatiossa seurataan aktiivisesti henkilöstön vaihtuvuutta, sairauspoissaoloja ja työturvallisuusilmoituksia, ja niistä raportoidaan osana omavalvontaa.

Tietosuojakäytännöt pohjautuvat asiakas- ja potilastietolakiin sekä GDPR-asetukseen. Tiedonhallinta on sähköistä ja lokiseurattua. Lapsen tietojen luovutuksissa noudatetaan lainsäädännön rajoituksia ja hyvää asiakirjahallintoa. Henkilöstö koulutetaan säännöllisesti tietosuojavelvoitteisiin ja asiakastietojärjestelmän käyttöön.

9. ASIAKKAIDEN OSALLISUUS JA PALAUTE

Lapsia kuullaan suunnitelmallisesti ja toistuvasti. Osallisuuden toteutumista seurataan muun muassa asiakaskeskustelujen dokumentoinnilla, osallistamiskyselyillä ja arjen yhteisöpalavereilla. Lasten kanssa hyödynnetään iän ja kehitystason mukaisia osallistamismenetelmiä, kuten kuvakortteja, tunnetyökaluja ja anonyymejä palautelomakkeita. Lisäksi käytetään osallisuusprofiilia, joka päivitetään vähintään kaksi kertaa vuodessa. Palautetta kerätään lapsilta, perheiltä, viranomaisilta ja henkilöstöltä. Tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämiseen ja palvelusuunnitteluun. Palautekanavat ovat saavutettavia, ja niiden käyttöön ohjataan aktiivisesti sekä asiakkaita että työntekijöitä. Palautteiden käsittelystä vastaavat nimetty vastuhenkilö ja laatutiimi.

10. JULKISUUS JA RAPORTOINTI

Omavalvontaohjelma julkaistaan verkkosivuilla. Toteutumisen arvioinnista raportoidaan vuosittain johdolle, tilaajille ja valvontaviranomaisille. Asiakkaille ja perheille tiedotetaan omavalvonnan päätuloksista saavutettavalla tavalla esimerkiksi asiakastapaamisissa ja yhteisöinfossa.

11. SEURANTA JA PÄIVITTÄMINEN

Ohjelmaa tarkistetaan vuosittain tai merkittävän muutoksen yhteydessä. Seurantaa tehdään sisäisillä auditoinneilla, palautteilla ja riskiarvioilla. Ohjelma on osa jatkuvaa laadunhallintaa ja organisaation oppimista. Seurantavastuu kuuluu liiketoimintajohtajalle ja laatutiimille, joka koostuu palvelupäälliköistä ja kehitystehtävissä toimivista työntekijöistä.

6.8.2025

Tarmo Pekola
Liiketoimintajohtaja
Aberia Oy

Aberia Oy
Linnoitustie 6 D,
02600 Espoo